

FILMHYLLAN

Döda stjärnor i rollistan

► Snart kan dåtiden vara framtiden. Företaget Advanced Micro Devices har tagit fram ett grafikkort som ska ge regissörer möjligheten att återuppliva döda filmstjärnor. Med hjälp av korta film-
snuttar kan man kartlägga en skådespelares röst och rörelsemönster och skapa

en virtuell motsvarighet. Påhittat spår på många fördomar om filmindustrin: återvinningsfaiblesen, pengaintresset och bilden av skådespelare som utbytbara verktyg för regissörers visioner.

Återvinning i all ära, men det fungerar bäst på aluminiumburkar. Det finns tillräckligt mycket Marilyn Monroe-kitsch och vykort med Bogart och James Dean för att man ska bli trött, årliga filmpremiärer med animerade

starlets skulle vara outhärdligt. Några större vinster skulle det nog inte heller bli – det fångslande med filmstjärnor är väl att de faktiskt är riktiga människor av kött och blod.

Bäst är nog att låta de döda vara döda, inte bara ur en konstnärlig aspekt. Så många arbetslösa skådespelare vi har idag, vill vi verkligen göra arbetsmarknaden ännu snävare?

Amanda Svensson

Det man inte vet har man inte ont av – lär dig därför aldrig någonting.

Stig Johansson

Tystnaden talar. Kommunala chefer väljer att tiga om skolutbytet med Saudiarabien.

Hotet mot det öppna samhället kommer inte endast från dem som vill avlyssna för mycket utan också från dem som säger för lite.

Ett effektivt sätt att försvåra tillkomsten av ett reportage är att inte delta. Journalister kan förstås inte alltid begära att folk ska uttala sig, men om de som håller sig undan är personer med ansvar för viktiga skattefinansierade verksamheter uppstår ett demokratiskt problem.

Den här veckan väntas en grupp saudiska skolbarn till Malmö. Det är svarsvisiten efter den kritiserade resan till Saudiarabien i våras med barn från tre malmöitiska grundskolor.

Ett utmärkt tillfälle alltså att nu ta reda på varför hela utbytet hanterats så hemlighetsfullt och stingsligt, med sådan irritation över oss som undrat hur Malmö stad kan skicka in skolbarn i ett samarbete med en brutal diktaturstat.

Men de som både allmänhet och massmedier har rätt att få upplysningar av tiger.

Skolutbytet är en av årets lokala skandaler, särskilt som ingen av kommunfullmäktigepolitikerna i den styrande kartellen s-v-mp ens har velat se det som en politisk fråga eller haft ett ont ord att säga om det saudiska apartheidssystem med barbariska lagar, som förpassar kvinnorna till en skuggtillvaro utan grundläggande mänskliga rättigheter.

Mats Bååth säger inget.

Dessutom rymmer historien en rejäl dos självtillräcklighet på den kommunala chefsnivån i stadsdelen Limhamn-Bunkeflo.

I den andra involverade stadsdelen, Fosie, har inställningen varit öppen och tillmötesgående, både bland politiker och tjänstemän, när jag velat intervjua dem. Fosies barn- och ungdomschef svarar till exempel att han led vissa kval innan han bestämde sig för att detta var ett utbyte

"på barnens villkor". Finns det, om Saudiarabien är okej, några länder som Malmö stad av politiska och moraliska skäl inte kan sända barn till? "Ja", säger han, "Burma och USA".

Av Limhamn-Bunkeflos stadsdelschef Inger Björkqvist, utbildningschef Mats Bååth och dåvarande stadsdelsordförande Birthe Sörestedt (s) har jag däremot fått besked att de avböjer att låta sig intervjuas.

Ändå var det Bååth som personligen förberedde utbytet under en resa till Riyadh som betalades av den saudiska regeringen. Och medan barnen från Fosie reste på skoltid, som ett led i undervisningen, ledde kritiken av projektet till att man i Limhamn-Bunkeflo förvandlade det hela till en märklig semesterresa som eleverna fick söka extra ledigt för.

Accepterar verkligen kommunledningen att en chefstjänsteman på arbetstid åker på en resa betald av en diktatur för att planera en turistresa för en handfull elever och föräldrar, och sedan vägrar att svara på frågor?

Malmö stad har en kommunikationspolicy för alla anställda. I den läser jag att "Vi ska vara enkelt tillgängliga för journalister och villiga att svara på deras frågor" och att "Vi ser till så att journalister möts med största möjliga öppenhet och får full insyn i våra olika verksamheter". Till yttermera visso framgår det av kommunens hemsida att just Inger Björkqvist och Mats Bååth är stadsdelens presskontakter.

Mycket tyder på att de inblandade har missförstått ordet kommunikation och tror att det handlar om motsatsen till dialog. De bortser kanske också från att de arbetar för den allmänhet som betalar deras löner.

Lars Åberg

Lars Åberg
journalist

Med åtrån som drivkraft

Att läsa Nina Bouraoui brukar framkalla en lätt berusning, skriver Matilda Roos. Den nya boken "Innan männen" är inget undantag, men den kan ändå inte mäta sig med Bouraouis tidigare böcker.

Boken. Nina Bouraoui: Innan männen (Avant les hommes, 2007). Övers Maria Björkman. Elisabeth Grate Bokförlag.

"Att finna sin plats i en flickas hjärta är att äntligen finna sin plats i världen, i dess hastighet och i dess tystnad. /.../ Jag är rädd för att skriva och jag är rädd för att älska. Varenda gång är det avgrunden, varenda gång är det ens eget ursprung."

Det är hösten 2005 jag läser Nina Bouraouis "Dockan Bella", instängd på ett internatrum på folkhögskolan där jag går, och känner hur någonting ruckas i mig, löses upp medan jag läser.

Hur jag får svindel och måste lägga ifrån mig boken. Blunda och vila där, på den gränsen.

Fortfarande när jag läser Bouraoui är det denna upplevelse av språket som akt som griper tag i mig. Hur läsandet förvandlas till en begärshandling, hur jag ger mig åt texten, förlorar mig i ett språk som kräver fullständigt tillträde. Jag tänker att läsandet av vissa böcker, på samma sätt som sexualiteten, handlar om detta; att ge sig hän, att släppa taget.

Hos Bouraoui sker hela tiden en sådan samman-skrivning av begäret till texten och begäret till andra människors kroppar. Som om kärleken och skrivandet var två sidor av samma sak, sprungna ur samma källa. I Nina Bouraouis fall den omskrivna barndomen, känslan av dubbelhet och gränsöverskridande i landstillhörighet, sexualitet och kön. På en gång hemmahörande i

faderns Algeriet och i Frankrike, hos modern, mormodern. På en gång en flicka som älskar flickor, och en pojke bland andra på stranden i Alger, någon som man låter hållas i sin totala oförmåga till flickighet.

Liksom tidigare hos Bouraoui framträder också i "Innan männen" ett självklart, påträngande jag, en pojke; Jérémie. Det är i

perioden mellan barn och vuxen, i det som kallas ungdom. I en fransk betongföroret och med en åtrå som rasar genom kroppen; obegriplig, ny, oerhörd. Jérémie med en kropp som inte går att förstå och

» Hos Bouraoui sker hela tiden en sådan samman-skrivning av begäret till texten och begäret till andra människors kroppar.

längtan efter en annan kropp att närma till den, döva den med. En önskan om att falla handlost, lösas upp, en önskan som är dold för omvärlden eftersom den riktar sig mot andra män; mot den jämnåriga Sami, mot moderns älskare.

För att döva bristen på gensvar finns bara ord eller kroppar eller knark. Jérémie tänder på och drömmer om att få höra till någon, på riktigt. Inte som med modern vars liv endast undantagsvis snuddar vid hans eget.

"Innan männen" kan, trots den lätta berusning den framkallar hos mig, inte mäta sig med någon av de böcker jag tidigare läst av Bouraoui. Inte med "Dockan Bella", inte med "Pojkflickan" eller "Mina onda tankar".

Den intima närvaro som är så signifikativ för Bouraoui blir i "Innan männen" ofta abstrakt, distanserad, något av ett manér, och Jérémie blir trots allt aldrig mer än en konstruktion. Istället för att vara intensitet, rasande ensamhet och åtrå, handlar "Innan männen" om intensitet, rasande ensamhet och åtrå. Det kan låta som en hårfin skillnad, men det är det inte.

Matilda Roos
poet och frilansskribent

Nina Bouraoui är född 1967 i Rennes. Hon är dotter till en fransk mor och en algerisk far. Av de tiotal böcker hon skrivit har "Pojkflickan" (2004), "Dockan Bella" (2005) och "Mina onda tankar" (2006) getts ut på svenska.

FOTO: JOHN FOLEY